

Obecní muzeum? Na webu žádný problém

S velkou pravděpodobností jde zatím o jediné elektronické muzeum obce v České republice. Myšlenka je to však natolik zajímavá a její ztvárnění tak nenákladné, že by mohla inspirovat i další obce, byť třeba i jen o několika stovkách obyvatel.

MODERNÍ OBEC, Informační a komunikační technologie

E-muzeum malé obce Senorady (necelých 500 obyvatel) bylo oceněno prvním místem v jihomoravském a druhým v celostátním kole letošního ročníku soutěže Zlatý erb o nejlepší elektronickou aplikaci. "Při tvorbě stránek obce jsem zpracovával i její historii. Informace však byly kusé a mnohdy nepřesné - například první písemná zpráva o obci. Chtěl jsem je tedy ověřit a sjednotit v jednu souhrnnou historii obce. Také jsme chtěli vystavit materiály z archivu místního sběratele Jana Jurky, ale nebyly k tomu vhodné prostory. Tak mě napadlo využít elektronickou formu a vytvořit moderní, široce dostupné a levné muzeum," vysvětluje prvopočátek e-muzea Miroslav Patočka, student Fakulty informatiky Masarykovy univerzity v Brně, který se stará o webové stránky své rodné obce.

Elektronické muzeum se na internetové adrese <http://muzeum.senorady.cz> vtipným a nápaditým způsobem snaží připodobnit kamennému muzeu. Má například elektronického průvodce, který návštěvníka provází celou expozicí rozdělenou do řady místností. Než se návštěvník vydá na prohlídku, může si vygenerovat vstupenku se svým jménem a časem návštěvy. Může dát také přednost prohlídce bez průvodce, kdy si z plánu muzea sám vybírá, do které místnosti vstoupí.

MÍSTO V PROMĚNÁCH ČASU

První expozice nazvaná Proměny obsahuje animace deseti pohledů na různá místa v obci a okolí, kdy se prolíná historický snímek s barevnou aktuální fotografií pořízenou ze stejného místa a stejného úhlu. Snímky, které si lze prohlédnout i samostatně, jsou doplněny vysvětlujícím popisem.

Další vizuální zážitek přináší expozice vystavující exponáty, které vyniknou zejména při použití 3D brýlí (brýle s jedním sklem červeným a druhým azurovým). Trojrozměrně si tak návštěvník prohlédne archeologické nálezy z okolí obce, zemědělské a hospodářské náčiní dokumentující život na vsi, nebo objekty v exteriéru, konkrétně kříž z roku 1803 a pomník padlým z první světové války. Brýle lze zakoupit nebo vypůjčit na obecním úřadě.

Místnost věnovaná historii obce a rodákům je otevřena dokumentem Souhrnná historie obce Senorady, vydaným k výročí 660 let od první písemné zprávy o vsi, jak byla zaznamenána v Moravských zemských deskách roku 1348.

RADY PRO ZÁJEMCE O RODOKMEN

Prostor dostávají i vzpomínky pamětníků, úryvky z kronik a archivní fotografie. Nechybí mezi nimi ani popis průtrže mračen v červenci 1896, která nadělala takové škody, že je přišla posoudit komise od c. k. hejtmanství a poškození dostali úlevu na dani. V jiné virtuální

místnosti jsou soustředěny různé pozvánky na plesy a další akce, pohlednice obce a okolí a také rozmanité listiny, jako třeba potravinové lístky, účty, účtenky, výplatní listiny, smlouvy, legitimace a členské knížky.

Exponáty z oddělení Knihy MZA dovolují zájemcům nahlédnout do knih, které jsou součástí Moravského zemského archivu v Brně. E-muzeum pamatuje i na ty, kdo by si chtěli vytvořit vlastní rodokmen, a nabízí jim v sekci Genealogie návod, jak by měli postupovat včetně seznamu archiválií užitečných pro genealogickou práci. Návštěvník by mohl strávit v e-muzeu hodiny, prohlídka je to veskrze poutavá. Jak byl při ní pozorný, si může na závěr ověřit vyplněním kvízu.

STAČÍ NĚKOLIK NADŠENCŮ

Vytvořit elektronické muzeum zvládne i malý tým, jako tomu bylo v Senoradech. Kromě studenta Miroslava Patočky, který vytvořil návrh aplikace a postaral se o její implementaci, pomohla se záznamem historie a dohledem na formální a historickou správnost expozic gymnaziální profesorka Mgr. Veronika Vybíhalová. Archivními materiály a cennými radami přispěl místní sběratel Jan Jurka, dílčím způsobem pak externě doktorandi a posluchači Masarykovy univerzity. Část materiálů a kroniky poskytly okolní obce.

"Víceméně jsme se vešli do běžných nákladů na provoz obecních stránek, protože muzeum využívá stávajících počítačových systémů. Kupoval se jen software pro úpravu materiálů, počítat se muselo s výdaji za kopírování, brýle a podobně. Další rozvoj muzea, který by přicházel v potaz, tedy třeba nákup některých fotografických materiálů, výzkum jednoho z hradišť, jazykové verze - to by si už vyžádalo více peněz," upřesňuje Miroslav Patočka.

Jako příští kroky připadá v úvahu digitalizace dalších materiálů sběratele Jana Jurky a rovněž dokumentů, které nyní po zhlédnutí muzea začali nabízet ostatní obyvatelé obce. Otevřený ještě zůstává další výzkum historie. To se týká například nejasnosti v pojmenování lokalit u hradiště, lepšího zaměření a lokalizace nalezišť. Určitě by nebylo na škodu vytvořit i jazykové verze muzea a uplatnit by se mohly rovněž nápady, jak do e-muzea zakomponovat nové trendy v muzejnictví, které počítají s aktivním návštěvníkem.

Již nyní však hlavní cíle e-muzea byly splněny. Zpracování historie obce a vystavení exponátů z její historie pro širokou veřejnost zvýšilo zájem místních lidí o historii Senorad a jejich okolí, stejně jako o web obce a o obec samotnou.

Vzniklo muzeum s nízkými náklady a vysokou přístupností, které může sloužit jako inspirace i dalším sídlům bez ohledu na jejich velikost.

JAROSLAV WINTER

Jedna z nejstarších pohlednic Senohrad (na pohlednici starší název), kterou najdete i v našem e-muzeu. Zachycuje starou obecní školu, hostinec U Matoušků a trosky hradů Králov hora a Levnov.